

СЛАВУТА

Хмельницька область

КЛЮЧОВІ ОБ'ЄКТИ

- 1) Міжнародний меморіал Другої світової війни «Поле пам'яті»;
- 2) комплекс споруд костелу св. Дороти;
- 3) комплекс споруд Різдва-Богородицької церкви;
- 4) братські могили жертв нацизму.

ОПИС КУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Славута має багату та цікаву історію: витоки його сягають початку XVII ст., коли на основі поселення Воля Деражня постало селище Славутина (згодом – місто Славута). У кінці XVII – на початку XVIII ст. воно стає власністю князів Сангушків. Починає розвиватися мануфактурне виробництво, і вже у XIX ст. Славута стає відомим промисловим центром Волині. У місті є чимало пам'яток (об'єкти) історії, монументального мистецтва, архітектури, пам'ятка садово-паркового мистецтва.

ОБ'ЄКТИ СПІЛЬНОЇ БАГАТОНАЦІОНАЛЬНОЇ ТА БАГАТОКУЛЬТУРНОЇ СПАДЩИНИ

Міжнародний меморіал «Поле Пам'яті» (на території загинули представники різних національностей: євреї, українці, росіяни та ін.).

ПОРАДИ ТУРИСТАМ

Славута – наймолодше місто Хмельниччини, що має статус історичного. Туристів зацікавить історія роду князів Сангушків, їхня діяльність на території міста та значний внесок у його розвиток.

Славутський історичний музей надає широкий спектр послуг, у тому числі екскурсійне обслуговування містом (<https://slavuta-museum.iimdofree.com/>).

Додатково інформацію туристичного напрямку можна отримати на офіційному сайті міста (<https://slavuta-mvk.gov.ua/пам'ятки-історії>).

ЩО ПОЧИТАТИ ПРО МІСЦЕВІСТЬ ТА ПАМ'ЯТКИ

Басиров В., Сапожник О. Славута: краєзнавчий нарис. Львів, 1991. 47 с.

Берковський В. Місто Славута як центр магнатської

латифундії князів Сангушків на Волині // Українська полоністика. 2005. Вип. 2. С. 27–39.

Берковський В.Г. Історія міста Славута від заснування в 1633 до 1863 р. // Місто Хмельницький в контексті історії України: наук.-практ. конф. Хмельницький; Кам'янець-Подільський, 2006.

Єсюнін С. Адміністративно-територіальний поділ Заславщини наприкінці XVIII – початку XXI ст. // Мислене древо. URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Local/Zaslav/Empires/AdminDivision.html>.

Ковальчук С.Ф. Скільки ж років Славуті? // Вісник Кам'янець-Подільського національного університету ім. Івана Огієнка: Історичні науки. 2012. Вип. 5. С. 404–410.

Ковальчук С.Ф., Ковальчук А.Б. Славута. Минуле і сучасне. Київ: Київська правда, 2003. 268 с.

Метафора спільного дому: Заславщина багатьох культур: матеріали наукової конференції. Ізяслав; Острог: Острозька академія, 2006. 278 с. URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Local/Zaslav.html>.

Нестеренко В. Етнонаціональний розвиток Славутчини в 20 – 30-ті роки XX ст. // Славута і Славутчина : минуле і сучасне. Славута, 2003. С. 47–56.

URL: <https://www.myslenedrevo.com.ua/uk/Sci/Local/Slavuta/EthnoNational.html>.

МІЖНАРОДНИЙ МЕМОРІАЛ «ПОЛЕ ПАМ'ЯТІ»

Пам'ятка історії

Охоронний номер: № 1037

Тип об'єкта: Ансамблі

Вид об'єкта: Історична

Попередня назва: Військове кладовище (Поле Пам'яті)

Сучасна адреса: 30000, Хмельницька обл., м. Славути, пд.-сх. околиця міста

Геолокація: 50.277862, 26.885381

Авторство: А.Ф. Ігнащенко (автор пам'ятника)

«Розп'яття»), також місцеві автори

Датування об'єкта: 1997-2007 рр.

Стан пам'ятки: Задовільний стан (наявні межі поховань, розбито доріжки, облаштовано під'їзд, підтримується чистота)

ІСТОРИЯ ОБ'ЄКТА

Меморіал «Поле Пам'яті» занесено до Державного реєстру пам'яток історії рішенням виконавчого комітету Хмельницької обласної ради депутатів трудящих від 25.03.1971р., №84, охоронний №1037. Міжнародний меморіал «Поле пам'яті» (архітектор А.Ф. Ігнащенко) на братському кладовищі встановлено 1998 року, а обеліск із написом «Вічна пам'ять жертвам фашизму, 150 000 воїнам Радянської Армії, загиблим у 1941–1944 роках у концтаборі для військовополонених Грослазарет. Славути» встановлено 2001-го (автор – С.Ф. Ковальчук), 2006 року насипано курган у центрі колишнього кладовища і встановлено п'ять обелісків.

«Поле Пам'яті» – захоронення 150 тис. військовополонених табору «Грослазарет. Славути-цвай», а також братські могили понад 6 тис. останків солдатів країно-учасниць війни, що загинули на Правобережжі України. 2007 року пам'ятний комплекс на околиці Славути одержав статус Міжнародного меморіалу жертв Другої світової війни.

ІСТОРИКО-КУЛЬТУРНА ЦІННІСТЬ ПАМ'ЯТКИ

Меморіал «Поле Пам'яті» підкреслює неймовірну трагедію світового значення (понад півтори сотні тисяч убитих) й увічніює пам'ять про людей, які стали жертвами нацизму. Це сприйняття історії країни за допомогою заходів, спрямованих на встановлення діалогу поколінь і примирення між народами європейських держав, армії яких брали участь у Другій світовій війні.

ЯК ОБ'ЄКТ ВИКОРИСТОВУЄТЬСЯ СЬОГОДНІ

Відвідування Меморіального комплексу «Поле Пам'яті» родинами загиблих у концтаборі, гостями й офіційними представниками іноземних держав з метою пропаганди ідей гуманізму, поглиблення взаєморозуміння між народами та забезпечення миру між ними. Комплекс входить в екскурсійні маршрути міста.

ЯК ВІДВІДАТИ

Вхід вільний у будь-який час.

ПОВ'ЯЗАНІ ОБ'ЄКТИ ТА/АБО НЕМАТЕРІАЛЬНА КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

Пантеон Слави (братська могила).

Славутська районна лікарня (у роки війни діяла як штаб партизанського підпілля).

Пам'ятник Герою Радянського Союзу Ф.М. Михайлову. Експозиція Славутського історичного музею (про трагічну участь військовополонених Славутського табору).

ПРОЄКТИ ТА ІНІЦІАТИВИ, СПРЯМОВАНІ НА АКТУАЛІЗАЦІЮ ОБ'ЄКТА

Проведення щорічних заходів у пам'ять загиблих під час Другої світової війни (територія Меморіального комплексу «Поле Пам'яті»).

Наукові й краєзнавчі дослідження на тему нацистських таборів «Шталаг-301», «Шталаг-357» у Славуті; систематичне інформування про результати досліджень і знахідок мешканців міста та світової спільноти загалом через ЗМІ.

ДОДАТКОВА ІНФОРМАЦІЯ

Дна пам'яті та примирення // Славути: офіційний веб-сайт. URL: <https://slavuta-mvk.gov.ua/мк-поле-пам'яті>; <https://www.youtube.com/watch?v=5mpgMWT9ox0>.

ВІДЕО

Славути. Поле пам'яті (Рідна Славутичина).

URL: <https://www.facebook.com/1654354381457828/videos/530463517796256>